

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DMP-VII.054.5.2025
Warszawa, 22 grudnia 2025 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 13155 złożonej przez Posłanki Panią Katarzynę Matusik-Lipiec, Panią Magdalenę Łośko, Panią Iwonę Małgorzatę Krawczyk, Panią Alicję Łuczak oraz Panią Iwonę Hartwich w sprawie wsparcia przedsiębiorczości kobiet w Polsce

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 13155 złożoną przez grupę Pań Posłanek w sprawie wsparcia przedsiębiorczości kobiet w Polsce, przygotowaną przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) we współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej.

Należy podkreślić, że w Polsce istnieją liczne rozwiązania wspierające przedsiębiorczość, które są dostępne dla wszystkich zainteresowanych.

Bieżącym wsparciem przedsiębiorczości zajmują się instytucje rozwoju Grupy PFR (w tym PARP, BGK, ARP) oraz urzędy pracy. Wsparcie może być udzielone w różnych formach, np. w postaci szkoleń, doradztwa czy finansowania. Przedsiębiorcy mogą skorzystać z portalu biznes.gov.pl, na którym są dostępne informacje na temat prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach portalu działa Centrum Pomocy Przedsiębiorcy - punkt informacyjny, w którym eksperci Centrum służą pomocą.

Funkcjonuje również Akademia PARP, która powstała w celu szerzenia wiedzy o prowadzeniu działalności gospodarczej. Akademia PARP to bezpłatne kursy e-learningowe dla osób chcących założyć lub prowadzących działalność gospodarczą, a także dla wszystkich osób pragnących zwiększyć swoje kompetencje. Kursy są prowadzone w pięciu obszarach: finanse, marketing, prawo, zarządzanie i kompetencje osobiste. W celu skorzystania z dostępnej oferty szkoleń wystarczy zarejestrować się na stronie poprzez podanie adresu e-mail, imienia, nazwiska i utworzenia hasła. Oferta Akademii jest systematycznie uzupełniana o nowe kursy.

Warto również odnotować, że PARP dodatkowo prowadzi działania ukierunkowane na wsparcie przedsiębiorczości kobiet w ramach inicjatywy Cross EU Women Business Angels¹.

O wsparcie doradcze można zwracać się również do polskich ośrodków Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości (EEN). Eksperti EEN pomagają w znalezieniu partnerów biznesowych, organizują wyjazdy w ramach giełd kooperacyjnych i misji handlowych na całym świecie.

¹ Por. <https://www.parp.gov.pl/component/site/site/cross-eu-wba#kto>

EEN wspiera MŚP w dostępie do zamówień publicznych, oferuje pomoc w poszukiwaniu ofert, doradztwo w procesie przetargowym oraz wsparcie w nawiązywaniu kontaktów z zamawiającymi. Eksperti EEN udzielają wsparcia w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji. EEN zapewnia, m.in. doradztwo ds. zrównoważonego rozwoju. Obejmuje to audyt w zakresie podejścia ESG, audyt energetyczny, audyt procesów i przygotowanie firmy do wdrożenia gospodarki o obiegu zamkniętym, obliczanie śladu węglowego przedsiębiorstwa, ocenę firmy w kontekście taksonomii, wsparcie przy tworzeniu strategii. W Polsce mamy 27 ośrodków EEN rozlokowanych na terenie całego kraju i zgrupowanych w 4 konsorcjach.

Wszystkim podmiotom (instytucjom finansowym, przedsiębiorcom) zainteresowanym informacjami na temat preferencyjnego finansowania ze środków unijnych wsparcia udziela Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych Programów Unii Europejskiej (KPK) przy Związku Banków Polskich. Szczególnie ważnym programem jest program InvestEU, który obejmuje m.in. wsparcie zwrotne stanowiące zachętę do inwestycji i poszukiwania nowych możliwości rozwoju. Program umożliwia partnerom inwestycyjnym podjęcie większego ryzyka i wspieranie projektów, z których w innym przypadku mogliby zrezygnować.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe informacje stanowiące odpowiedź na pytania zawarte w interpelacji:

Informacje dotyczące wspierania przedsiębiorczości w ramach programów finansowanych ze środków budżetu państwa

Zadania państwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia, w tym wspierania przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych, także kobiet, określa ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620), zwana dalej ustawą o rynku pracy, której przepisy weszły w życie 1 czerwca 2025 r. zastępując regulacje ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214).

Ustawa o rynku pracy ma zastosowanie m.in. do osób bezrobotnych, w tym bezrobotnych kobiet, zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy właściwych ze względu na miejsce ich zamieszkania. Status osoby bezrobotnej uprawnia do ubiegania się o wsparcie przy zakładaniu działalności gospodarczej. Jedną z jego form jest przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z jej podjęciem. Maksymalna wysokość dofinansowania równa jest 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia (od 9 września 2025 r. jest to ok. 52,4 tys. zł).

Minister właściwy do spraw pracy dysponuje danymi nt. wyrejestrowań osób bezrobotnych z ewidencji urzędów pracy, w tym wyrejestrowań spowodowanych podejmowaniem subsydiowanej i niesubsydiowanej działalności gospodarczej. Z danych tych wynika, że:

- w 2023 roku z powodu podjęcia niesubsydiowanej działalności gospodarczej z rejestrów bezrobotnych wyrejestrowano 24,2 tys. osób, w tym 8,8 tys. kobiet (kobiety stanowiły 36,5% wyrejestrowanych z tego powodu), natomiast z powodu

podjęcia subsydiowanej działalności gospodarczej wyrejestrowano 32,6 tys. osób bezrobotnych, w tym 14,8 tys. kobiet (kobiety stanowiły 45,6% wyrejestrowanych z tego powodu bezrobotnych);

- w 2024 roku z powodu podjęcia niesubsydiowanej działalności gospodarczej wyrejestrowano 26 tys. bezrobotnych, w tym 9,4 tys. kobiet (36,1%), natomiast z powodu podjęcia subsydiowanej działalności wyrejestrowano 33,1 tys. bezrobotnych, w tym 14,6 tys. kobiet (44%);
- między styczniem a wrześniem br. niesubsydiowaną działalność gospodarczą podjęło 21,5 tys. bezrobotnych, w tym 7,6 tys. kobiet (35,6%), natomiast subsydiowaną działalność rozpoczęło 20,1 tys. bezrobotnych, w tym 8,8 tys. kobiet (kobiety stanowiły 43,6% wyrejestrowanych z tego powodu bezrobotnych).

Z przywołanych statystyk wynika, że bezrobotni mężczyźni częściej niż bezrobotne kobiety podejmują działalność gospodarczą, przy czym udział kobiet w grupie osób wyrejestrowywanych z tego powodu utrzymuje się na stabilnym poziomie. Udział kobiet był jednocześnie wyższy wśród wyrejestrowywanych z powodu podjęcia subsydiowanej niż niesubsydiowanej działalności, co pokazuje jak istotne jest wspieranie przedsiębiorczości kobiet.

Należy zaznaczyć, że z perspektywy wspierania przedsiębiorczości istotne jest nie tylko przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, ale też umożliwienie zdobywania umiejętności przydatnych w jej prowadzeniu. Urzędy pracy mogą sfinansować osobom bezrobotnym i poszukującym pracy koszty szkolenia, również we wskazanym obszarze, do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia. Kobiety biorące udział w szkoleniu, posiadające status osób bezrobotnych, otrzymują co miesiąc stypendium równe 120% zasiłku dla bezrobotnych, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin. W przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, przy czym nie może być ono niższe niż 20% zasiłku.

Co roku szkolenia podejmuje ok. 30 tys. bezrobotnych, wśród których kobiety stanowią ok 40%. Kobiety, które prowadzą już działalność gospodarczą, mogą ubiegać się w powiatowych urzędach pracy o środki finansowe na szkolenia i inne formy kształcenia ustawicznego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). Od 1 stycznia 2026 r. wnioski o środki KFS będą mogły składać podmioty, które w okresie co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku opłacały składki na Fundusz Pracy lub są zwolnione z ich opłacania z mocy prawa. Ze środków KFS będą też mogły być finansowane koszty związane z kształceniem ustawicznym pracowników, pracodawców, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz osób świadczących usługi na podstawie umów cywilnoprawnych.

W latach 2023-2025 starostowie powiatów mogli wnioskować o środki rezerwy Funduszu Pracy (FP) na finansowanie programów aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych kobiet. Dane dotyczące złożonych wniosków przedstawiają się następująco:

- za rok 2023 kwota przyznanych środków FP to 5 146 697,46 zł, przy wydatkach rzędu 3 898 596,91 zł i 226 uczestniczkach programu;
- za rok 2024 kwota przyznanych środków FP to 6 217 729,00 zł, przy wydatkach rzędu 4 977 325,34 zł i 379 uczestniczkach programu;
- za rok 2025 (według stanu na 5 listopada 2025) kwota przyznanych środków to 798 314,68 zł. Dane o wydatkach i liczbie uczestników będą dostępne w II połowie 2026 r.

W ramach realizowanych programów finansowane były takie formy pomocy, jak: staże, szkolenia, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej czy refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Należy podkreślić, że minister właściwy do spraw pracy nie przyznaje i nie przekazuje urzędowi pracy środków na poszczególne formy pomocy, takie jak dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej czy refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, lecz na programy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy opracowywane przez urzędy pracy zawierające formy pomocy.

Bezrobotne kobiety mogą korzystać również z działań aktywizacyjnych prowadzonych przez urzędy pracy w ramach środków (limitów) Funduszu Pracy przyznawanych w danym roku budżetowym na finansowanie aktywności zawodowej, wspieranie zatrudnienia oraz rynku pracy.

Ponadto, w ramach Rządowego Programu „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”, z pożyczek na założenie działalności gospodarczej skorzystało w latach 2023 – 2025 (według stanu na 30 września 2025) 1316 kobiet uczestniczących w programie. Kwota udzielonych im w jego ramach pożyczek to 144 423 985,91 zł.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej monitoruje ograniczenia w dostępie do rynku pracy, z jakimi mierzą się kobiety w Polsce. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego bierność zawodowa dotyczy 2 094 tys. kobiet w wieku produkcyjnym (stanowią one 54,9% osób biernych zawodowo w wieku produkcyjnym).

Do głównych przyczyn bierności zawodowej kobiet należą:

- obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (662 tys. kobiet);
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji (637 tys. kobiet);
- choroba, niepełnoprawność (338 tys. kobiet).

Najważniejsza bariera w dostępie kobiet do rynku pracy (obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu) dotyczy zaledwie 59 tys. biernych zawodowo mężczyzn w wieku produkcyjnym.

Należy podkreślić, że polski rynek pracy charakteryzuje wysoką liczbą osób pracujących na własny rachunek - zgodnie z danymi GUS w maju 2025 roku było ich 3 116 tys. (wobec 11 854 tys. pracowników najemnych). Z tej grupy 1 177,113 tys. stanowią kobiety (16,55% z 7 112, 780 tys. ogółu kobiet pracujących w gospodarce narodowej).

Informacje dotyczące wspierania przedsiębiorczości w ramach programów finansowanych ze środków funduszy europejskich, w perspektywie finansowej 2021-2027.

W ramach Polityki Spójności UE Polska ma do dyspozycji ok. 76,5 mld euro na realizację projektów w różnych obszarach, m.in. zielonej transformacji, cyfryzacji, innowacji i gospodarki, infrastruktury, transportu, spójności społecznej, rynku pracy i edukacji. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia jest jednym z istotnych obszarów polityki spójności i ma to swoje odzwierciedlenie w działaniach realizowanych w poszczególnych programach zarządzanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, jak również wdrażanych w programach regionalnych zarządzanych przez samorządy województw. Kobiety, które chcą założyć własną firmę albo już prowadzące własną działalność gospodarczą mają równy dostęp do działań i naborów realizowanych w programach finansowanych ze środków unijnych.

W Programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) realizowane jest działanie, w ramach którego udzielane są pożyczki na założenie własnej działalności gospodarczej. Jest to narzędzie wprost ukierunkowane na promocję przedsiębiorczości, dedykowane do szerokiego grona odbiorców. Z tego wsparcia mogą skorzystać nie tylko osoby pozostające bez pracy, ale także osoby pracujące, planujące założenie własnej działalności gospodarczej czy studenci ostatnich lat studiów. Oczywiście kobiety na zasadach ogólnych mogą się również ubiegać o środki na założenie własnej firmy. Wsparcie to realizowane jest w ramach rządowego programu „Wsparcie w starcie”, które zostało doinwestowane środkami Europejskiego Funduszu Społecznego. Było to jedno z pierwszych działań uruchomionych w Programie i na ten cel, do 2029 r. przeznaczone zostanie blisko 700 mln zł. Jedna osoba może uzyskać pożyczkę do 20-krotności przeciętnego wynagrodzenia. Dodatkowo, oprócz preferencyjnego oprocentowania, osoby bezrobotne korzystające z pożyczki mogą skorzystać z jej częściowego umorzenia, co dotychczas nie było możliwe. Za realizację tego działania odpowiada Bank Gospodarstwa Krajowego, który wybiera operatorów udzielających pożyczki. Z danych które posiadamy, wynika, że do tej pory udzielono 2382 pożyczek na łączną kwotę 271 mln zł. Wsparcie w tym działaniu otrzymało 1039 kobiet na kwotę ponad 116 mln zł. Działanie to jest realizowane w sposób ciągły, a na stronie banku można sprawdzić jacy operatorzy udzielają pożyczek.

Kobiety zarejestrowane jako bezrobotne mogą się również ubiegać o bezzwrotne środki na założenie własnej firmy w ramach projektów powiatowych urzędów pracy, które również są dofinansowane ze środków UE w programach regionalnych. W ramach tego działania można się ubiegać o dotację w maksymalnej wysokości około 54 tys. zł (6-krotność przeciętnego wynagrodzenia), a za realizację tych działań odpowiadają Powiatowe Urzędy Pracy w całym kraju. Jest to działanie ciągłe realizowane przez cały okres programowania.

Jak wskazano w interpelacji jedną z barier wymienianych przez kobiety przy zakładaniu firm jest brak doświadczenia. W Programie FERS oferujemy w związku z tym możliwość realizacji i sfinansowania działań szkoleniowo-doradczych dla przedsiębiorców. Na ten cel przewidziano blisko 1,1 mld zł. Wsparcie pracowników i przedsiębiorstw nadzoruje PARP i jest ono skierowane do przedsiębiorców z całej Polski. Wsparcie to realizowane jest z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych poprzez szkolenia, doradztwo, wsparcie w formie studiów podyplomowych, coachingu i innych form usług rozwojowych, w obszarach kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Jego celem jest podniesienie kompetencji pracowników w związku z wyzwaniami, jakie stawia przed nami niskoemisyjność i gospodarka o obiegu zamkniętym, czy trendy demograficzne, które wymuszają zmianę w zarządzaniu zespołem pracowników. Realizowane są także działania szkoleniowe i doradcze dla przedsiębiorstw, związane z wdrożeniem Europejskiego Aktu o Dostępności oraz w zakresie radzenia sobie w okresowych trudnościach. Ponadto, w 2026 r. planowane jest uruchomienie szkoleń i doradztwa dla przedsiębiorstw związanych z automatyzacją i nowymi technologiami. Wszystkie informacje o tym, jakie są możliwości skorzystania ze szkoleń, są dostępne na stronie PARP.

W Programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW) zaplanowano ukierunkowane wsparcie kobiet poprzez wydzielenie dedykowanej alokacji w wysokości 60 mln zł, w ramach działania dotyczącego wzornictwa w MŚP (Działanie 1.4). Jest to kompleksowe wsparcie, które pozwoli przedsiębiorstwom zarządzanym przez kobiety podnieść innowacyjność i konkurencyjność firmy poprzez wykorzystanie procesów wzorniczych do zwiększenia atrakcyjności oferowanych produktów i usług.

Środki zostaną przeznaczone na przeprowadzenie audytu wzorniczego (tj. całościowej analizy działalności przedsiębiorcy pod względem potencjału i potrzeb wzorniczych), opracowanie strategii wzorniczej oraz wdrożenie tej strategii, tj. przeprowadzenie działań z wykorzystaniem projektowania wzorniczego, których rezultatem będzie wprowadzenie na rynek innowacji.

Nabór wniosków o dofinansowanie, dedykowany przedsiębiorczym kobietom już się odbył w tym roku i prowadziła go Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. O dofinansowanie mogły się ubiegać MŚP prowadzące działalność na terenie Polski Wschodniej tj. województw: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego lub mazowieckiego regionalnego (z wyłączeniem regionu stołecznego, czyli m. st. Warszawy oraz następujących powiatów: grodziski, legionowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, warszawski - zachodni i wołomiński). W naborze wpłynęły 234 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę ponad 374 mln zł. Obecnie trwa ocena złożonych projektów. Ponadto w ramach tego Programu realizowane jest również działanie wspierające powstawanie i rozwój start-upów w makroregionie Polski Wschodniej (działanie 1.1 platformy startowe dla nowych pomysłów), z którego również korzystają kobiety. Jego celem jest pomoc osobom z innowacyjnym pomysłem biznesowym przy założeniu firmy, rozwijaniu jej i wprowadzaniu produktu lub usługi na rynek.

Działanie to ma charakter kompleksowy i składa się z 2 etapów: inkubacji i dotacji. Najpierw osoba z pomysłem trafia do tzw. platformy startowej (inkubatora), gdzie przez kilka miesięcy otrzymuje: mentoring i doradztwo biznesowe, szkolenia z zarządzania, marketingu, sprzedaży, pomoc ekspertów w dopracowaniu pomysłu i modelu biznesowego, wsparcie techniczne i prawne przy zakładaniu firmy. Następnie taka osoba może ubiegać się o dotację do ok. 600 000 zł na: rozwój działalności gospodarczej, testowanie produktu, pierwszą produkcję lub sprzedaż, zakup sprzętu i oprogramowania. Nabór na te działania realizowany jest od 2024 r. (w 2025 r. roku również przeprowadzono jeden nabór). W tym działaniu na 52 wybrane do dofinansowania projekty, kobiety prowadzące działalność gospodarczą lub reprezentujące firmę występowały w 16 wnioskach (31% przypadków).

W Programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG) nie ma działań wyłącznie dedykowanych przedsiębiorczym kobietom. Jednakże, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej wychodząc naprzeciw postulatowi organizacji pozarządowych, czy partnerów społeczno-gospodarczych wprowadziło kryteria premiujące kobiety prowadzące firmy podczas finalnego etapu oceny projektów. Preferencje takie zastosowano między innymi w działaniu, gdzie można otrzymać wsparcie na prace badawczo-rozwojowe i wdrożenia innowacji w przedsiębiorstwach (działanie 1.1 Ścieżka smart). Celem tego działania jest rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw – tak, by mogły one lepiej reagować na wyzwania współczesnej gospodarki, a także wspieranie transformacji przedsiębiorstw w kierunku: cyfryzacji, zielonej gospodarki, internacjonalizacji oraz podnoszenia kompetencji kadr. Nabór w ramach tego działania był prowadzony od lipca do września br. i obecnie trwa ocena wniosków.

Przykładem kolejnego działania, gdzie z powodzeniem mogą aplikować kobiety prowadzące działalność gospodarczą jest kredyt ekologiczny (działanie 3.1). Jest to instrument finansowy przeznaczony dla przedsiębiorstw, który umożliwia finansowanie inwestycji pro-ekologicznych i energooszczędnych. Celem tego działania jest

wspieranie transformacji przedsiębiorstw w kierunku lepszej efektywności energetycznej i ekologicznych źródeł energii. W ramach tego działania ogłoszony został czwarty nabór wniosków, który trwa do 8 stycznia 2026 r.

Kolejnym przykładem działania, gdzie premiowany jest fakt, że dana firma jest prowadzona przez kobietę jest działanie ukierunkowane na promocję marki innowacyjnych MŚP (Działanie 02.25). Celem tego działania jest wzmocnienie eksportowego potencjału MŚP, poprzez promocję marki produktowej, udział w targach, konferencjach, ekspansję zagraniczną. Kobiety-przedsiębiorczynie mogą wykorzystać ten instrument do np. rozwoju własnej marki, udziału w targach zagranicznych, wzmocnienia marketingu eksportowego. Nabór na te projekty był prowadzony w 2025 r.

Analizy/raporty dotyczące barier, z jakimi mierzą się kobiety prowadzące działalność.

Odnosząc się do kwestii analiz/raportów dotyczących barier, z jakimi mierzą się kobiety prowadzące działalność gospodarczą uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rozwoju i Technologii w 2022 r. zleciło badanie, którego celem było pogłębienie wiedzy na temat przedsiębiorczości kobiet w Polsce oraz istotnych w ich ocenie barier w prowadzeniu działalności gospodarczej, a także stworzenie rekomendacji dla polityki państwa. Badanie zostało zrealizowane przez pracownię badawczą EDBAD-Maciej Mroczek w X i XI 2022 r., a na jego potrzeby przeprowadzono analizę desk research oraz wykorzystano metody ilościowe i jakościowe. Wnioski z badania zostały przedstawione w raporcie zatytułowanym „Diagnoza przedsiębiorczości kobiet w Polsce 2022”. W publikacji zdiagnozowano m.in. następujące bariery związane z rozpoczęciem i prowadzeniem działalności gospodarczej:

- bariery natury psychologicznej i mentalnej, posiadane zarówno przez same kobiety, jak i ich rodziny i otoczenie;
- niedostatek wiedzy na temat działań, jakie należy podjąć, aby założyć firmę,
- wysokie koszty początkowe założenia firmy przy niepewnych dochodach oraz brak jasnego pomysłu na biznes;
- zmieniające się i niejasne przepisy dotyczące opodatkowania oraz prowadzenia firmy, a także trudne początki działalności (pozyskanie pierwszych zleceń i klientów).

Dodatkowo zdaniem MRiT na szczególną uwagę zasługuje projekt badawczy Global Entrepreneurship Monitor. W skład polskiego zespołu badawczego wchodzi: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Raporty są cyklicznie publikowane przez PARP, ostatnia edycja badania pochodzi z 2025 roku². Publikacje uwzględniają m.in. kwestię przedsiębiorczości kobiet i mężczyzn oraz ekspercką ocenę warunków funkcjonowania i rozwoju firm w Polsce z punktu widzenia kobiet.

² https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/10-RAPORT-z-badania-GEM-polski-WCAG3B_17092025.pdf

Uwagę kobiecej przedsiębiorczości poświęcono w 2024 r. również w raporcie Polskiego Instytutu Ekonomicznego („Biznes na wysokich obcasach”³).

Działania mające na celu ograniczenie lub usunięcie barier oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet w Polsce.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii, w ramach działań wspierających szeroko rozumiany rozwój mikroprzedsiębiorczości, podejmuje szereg inicjatyw służących ułatwieniu prowadzenia działalności gospodarczej, obniżeniu kosztów funkcjonowania najmniejszych firm oraz zwiększeniu elastyczności w podejmowaniu działalności zarobkowej. W przeważającej większości inicjatywy te są kierowane do wszystkich przedsiębiorców, bez względu na płeć osoby prowadzącej działalność.

W latach 2023-2025 przygotowano następujące rozwiązania, które mogą mieć znaczenie dla kobiet podejmujących aktywność gospodarczą:

1. wakacje składkowe dla mikroprzedsiębiorców

Na mocy ustawy z dnia 9 maja 2024 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw od grudnia 2024 r. mikroprzedsiębiorcy mogą skorzystać z tzw. wakacji składkowych, czyli możliwości zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne przez jeden wybrany miesiąc w roku.

Rozwiązania te adresowane są do przedsiębiorców, którzy:

- w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku mieli zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego lub ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż dziesięciu ubezpieczonych (w tym także siebie samych);
- w ostatnich dwóch latach kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku nie osiągnęli przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku osiągnęli roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro.

W okresie zwolnienia składki na własne ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, wypadkowe, chorobowe – jeśli zadeklarowane – oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy) są finansowane z budżetu państwa. Zwolnienie przysługuje od najniższej obowiązującej podstawy wymiaru składek i udzielane jest w ramach pomocy de minimis.

Instrument ten stanowi istotne wsparcie dla mikroprzedsiębiorców, umożliwiając im czasowe odciążenie finansowe bez utraty ciągłości ubezpieczeniowej. Rozwiązanie to sprzyja stabilizacji najmniejszych firm, wspierając rozwój przedsiębiorczości, także wśród kobiet, zwłaszcza prowadzących jednoosobową działalność w sektorach wymagających elastyczności i dostosowania do sezonowego charakteru rynku.

2. zwiększenie limitu dla działalności nierejestrowanej (nierejestrowej, nieewidencjonowanej)

Od 1 stycznia 2026 r., na mocy ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych oraz wsparcia przedsiębiorczości (Dz.U. 2025 poz. 1168), wprowadzona zostanie istotna zmiana dotycząca działalności nierejestrowej (art. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców).

Działalność nierejestrowa to forma aktywności zarobkowej, która spełnia przesłanki działalności gospodarczej, lecz ze względu na niski poziom przychodów nie jest za taką

³ <https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2024/03/Biznes-na-obcasach.pdf>

uznawana. Prowadzenie działalności nierejestrowej nie wymaga uzyskania wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Zgodnie z nowymi przepisami, dotychczasowy miesięczny limit przychodów zostanie zastąpiony limitem kwartalnym. Zmiana ta zwiększy dostępność działalności nierejestrowej, w szczególności dla osób prowadzących działalność okazjonalną lub sezonową.

Obecnie przekroczenie miesięcznego limitu przychodów, wynoszącego 75% minimalnego wynagrodzenia (tj. 3499,50 zł w 2025 r.), skutkuje obowiązkiem rejestracji działalności gospodarczej. Po zmianach, działalność nierejestrowa nie będzie uznawana za działalność gospodarczą, jeżeli przychód w żadnym kwartale roku kalendarzowego nie przekroczy 225% minimalnego wynagrodzenia, tj. 10 813,50 zł (przy minimalnym wynagrodzeniu w wysokości 4806 zł).

Wprowadzenie kwartalnego limitu umożliwi bardziej elastyczne podejście do nieregularnych form zarobkowania. Osoby świadczące usługi w okresach zwiększonego popytu – np. w czasie wakacji lub świąt – będą mogły osiągać wyższe przychody bez konieczności rejestracji działalności. Rozwiązanie to sprzyja rozwojowi mikroprzedsiębiorczości, w tym wśród kobiet rozpoczynających aktywność zawodową oraz osób testujących pomysł na własny biznes.

Zmiana wpisuje się w szerszy cel ustawy, jakim jest ograniczenie barier formalnych oraz wspieranie przedsiębiorczości poprzez uproszczenie przepisów. Dzięki kwartalnemu limitowi osoby prowadzące działalność nierejestrową zyskają większą swobodę i przewidywalność w planowaniu działań zarobkowych, co może zachęcić kolejne osoby do podejmowania aktywności gospodarczej.

Do dnia 30 czerwca 2023 r. limit przychodów dla działalności nierejestrowej wynosił 50% minimalnego wynagrodzenia. Stopniowe podnoszenie tego progu – najpierw do 75%, a obecnie zmiana sposobu jego ustalania z miesięcznego na kwartalny – wskazuje na kierunek działań ustawodawcy, zmierzający do zwiększenia dostępności tej formy aktywności. W szczególności umożliwia to podejmowanie legalnej, elastycznej i niskokosztowej działalności zarobkowej przez osoby, które nie mogą prowadzić działalności w sposób ciągły – w tym kobiety łączące obowiązki zawodowe z rodzinnymi – co może stanowić pierwszy etap w rozwoju własnej działalności gospodarczej.

Przedstawiając powyższe pragnę jednocześnie zapewnić, że resort gospodarki podejmuje nieustannie działania w celu tworzenia jak najlepszych warunków do rozwoju przedsiębiorstw będących podstawą polskiej gospodarki.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

